

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Anna Wulffs børnehus
2021

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#), 2018.

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *slette*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø."

"Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Jævnfør vores tilsyn, har vi de sidste par år, haft fokus på bl.a. indretningen af læringsmiljøet for at understøtte den fordybende leg, arbejdet i de små grupper, fokus på børn i en udsat position og optimering af personaleressourcer.

Den omsiggribende situation med covid 19, er heller ikke gået spurløst forbi, hvad angår fokus på, trods omstændighederne, at bibeholde et højkvalitets tilbud til vores børn.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Alle personalemøder, stuemøder eller afdelingsmøder, bliver brugt til løbende at justere den pædagogiske praksis.

Systematikken hviler på et omsorgsbaseret syn på børns mulighed for at deltage og at vi har øje for børn i udsatte positioner.

Vi bruger Smtt modeller til planlægning og evaluering. Vi bruger Topi, vidensoverdragelser eller lign. til at justere vores praksis.

Vi tør stå på mål, for en nysgerrig og positiv løbende dialog, med henblik på til stadighed at justere vores praksis ved behov.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Vi har brugt vores personalemøder til at lave en omfattende evaluering af læreplanens temaer i år.

Hver afdeling har via trio, valgt et konkret fokusområde, som baggrund for at vurdere børnenes deltagelsesmuligheder og plads til læring i forhold til læreplanens temaer.

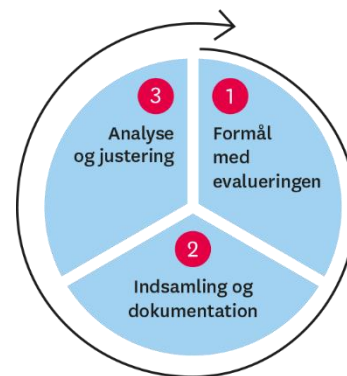
Det er de små justeringer vi har haft for øje. I sin helhed, har vi en solid platform, som gennemsyrrer vores hverdag. Der er en daglig ramme for aktiviteter og indhold, uanset årshjulets tema.

Vi planlægger, justerer og evaluerer ifølge en smttemodel, som bliver aktivt brugt til hvert personalemøde.

Vi har evalueret vores læreplan, ved konkret at vælge et fokusområde, som udgangspunkt for drøftelser af de pædagogiske temaer i læreplanen.

Vi har også brugt drøftelserne ved vores tilsyn, til en fælles platform, for løbende at arbejde med vores læreplan og hvordan den udmønter sig i praksis.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

"Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

I børnehaven, var fokus for evalueringen børnenes deltagelsesmuligheder på legepladsen. Vi var nysgerrige på, i hvilken grad vi skulle justere på praksis, for at lykkes med vores hensigter om at alle børn skal sikres deltagelsesmuligheder og have rig mulighed for at udvikles igennem læring og relationsdannelse.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Dokumentationen hviler på pædagogers observationer, fortælling fra praksis med en tilknytning til f.eks. topi.

Løbende justering af praksis, er nedskrevet og følges op på til alle møder.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøs betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vores vurdering er at det pædagogiske læringsmiljøs betydning for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, ikke kan undervurderes. Hvordan vi organiserer os, er alfa og omega.

I vuggestuen har fokusområdet været de små børnegrupper, som udgangspunkt for den pædagogiske drøftelse.

Vuggestuen har fået øje på, bl.a. at organisering af de praktiske forhold, har stor betydning for i hvilken grad børnene kommer til at profitere af en pædagogisk aktivitet.

F.eks. har et større fokus på børnesammensætningen betydet en bedre mulighed for at arbejde med læreplanens mål om kommunikation og sprog. De gode og udviklende relationer danner grundlag for de bedste vokseninitierede aktiviteter.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

Bl.a. har børnehaven haft brug for at justere praksis på legepladsen, med henblik på de voksnes roller. De voksne skal blive endnu skarpere på organisering af praksis, så vi kan sikre børnenes mulighed for deltagelse.

Vi skal også sikre den pædagogiske indsats for børn i udsatte positioner. Det arbejde kræver særlig fordybelse og overholdelse af aftaler.

De voksne skal være igangsættere og deltage i børns leg på legepladsen. Vi skal gå foran og ved siden af, alt efter børnenes behov.

Børn i udsatte positioner sikres særlig opmærksomhed, ved at den indsats er velbeskrevet, planlagt og rammesat.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Idet at vi i år havde ”tilsyn light” har inddragelsen her, været en mundtlig overlevering.

Tilsyn og læreplan kobles tæt sammen og vi har en åben og nysgerrig dialog med forældrebestyrelsen.

Da året har været præget af nogle særlige vilkår, har vi, sammen med forældrebestyrelsen, haft opmærksomhed på praktiske forhold. Dette har ydermere givet anledning til opdagelser undervejs. Aflevering og indkøringer udenfor, gav oplevelsen af mindre konflikter og en nemmere start på dagen for barnet. Forældrebestyrelsen har været positive i forhold til at arbejde videre med denne model, så længe det kan lade sig gøre.

Vi har til stadighed igennem året, tilbudt forældre møder, også fysiske møder, ved behov. Hensynet til barnet er det væsentlige og det der har gået forrest.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi har evalueret vores praksis ud fra de pædagogiske læreplanstemaer, set i lyset af de fokusområder begge afdelinger har valgt.

Børnehaven har sat spot på legepladsen, vuggestuen på arbejdet i de små grupper.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Evalueringsens rammer er tydeligt beskrevet på forhånd og giver god mulighed for løbende tilpasse praksis. Rammerne er givet på forhånd og alle er forpligtet til at kende disse. Det er også det der sker i praksis.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vores mål i læreplanen, at vi som voksne, skal opleves som nærværende og tilgængelige for børnene, er noget vi til stadighed har for øje. Dette kræver en særlig opmærksomhed, ikke mindst om eftermiddagen og ude på legepladsen, da der er færre voksne, at gøre godt med.

Børnehavens opmærksomhed og evaluering af og med legepladsen i fokus, giver anledning til en skærpet opmærksomhed på kommunikationen mellem de voksne, for at give mulighed for de vokseninitierede aktiviteter, såvel som børns relationsdannelse på tværs af grupper, stuer og alder.

Natur og science, er et område i vores læreplan og tilsyn, hvor vi selv ønskede at komme bedre i mål. Dette gjaldt begge afdelinger. Vi må konstatere, at vi er bedre med efterhånden.

Vi har fokus på indkøb af materialer, som stimulerer det læreplanstema og hvor børnenes nysgerrighed bliver vagt.

I årshjulets tema, får vi vægtet, at inddrage temaer om natur, dyr, rummet og lign.

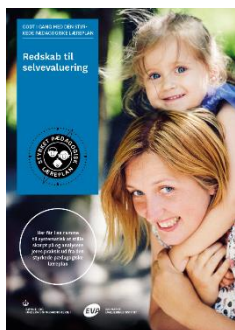
Stuerne har planter, ting børnene kan "tælle", mindre terrarier med melorme etc.

Vuggestuen har som fokusområde haft arbejdet i mindre grupper. Grundet corona- situationen, er noget af arbejdet på tværs af stuerne, foregået udenfor.

Ture, på tværs, med børne-sammensætningen under lup, har givet bedre mulighed for at være til rådighed for børnenes behov. De voksne har noget på hjerte og vil noget med deres indsats.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC